

JBC

PROGRAMA
18

22, 23 i 24 DE MARÇ
SALA 1 PAU CASALS

L'A25
ANYS

CONCERT PER A PIANO DE BRAHMS

DENIS KOZHUKHIN I LUDOVIC MORLOT
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PROGRAMA DE MÀ

JOSEP MARIA GUIX

(Reus, Espanya 1967)

SONGS FOR JÚLIA

PER A SOPRANO I ORQUESTRA

Obra encàrrec de L'Auditori – 12'

Textos de Bai Juví i Li Bai

I. A bloom is not a bloom

II. Night snow

III. Autumn air

Anna Devin, soprano

JEAN SIBELIUS

(Hämeenlinna, Finlàndia 1865 – Järvenpää, Finlàndia 1957)

SIMFONIA N. 7 EN DO MAJOR, OP. 105 EN UN SOL MOVIMENT

(1924) – 22'

PAUSA 20'

JOHANNES BRAHMS
(Hamburg, Alemanya 1833 – Viena, Àustria 1897)

CONCERT PER A PIANO I ORQUESTRA N. 2 EN SI BEMOLL MAJOR, OP. 83

(1878-81) – 50'

Allegro non troppo
Allegro appassionato
Andante
Allegretto grazioso

Denis Kozhukhin, piano

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

ANNA DEVIN, SOPRANO

DENIS KOZHUKHIN, PIANO

LUDOVIC MORLOT, DIRECCIÓ

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Beatrice Gagiú*, concertino associada invitada / Sarah Bels / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Lev Mikhailovskii / Katia Novell / Jordi Salicrú / Paula Banciu* / Daniel Gil* / Ana Kovacevic* / Octavi Martínez* / Eugènia Ostras* / Laura Pastor* / Aria Marina Trigas* / Yulia Tsuranova* · SEGONS VIOLINS Alexandra Presaizen, solista / Maria José Balaguer / Jana Brauningner / Clàudia Farrés / Alzy Kim / Melita Murgea / Robert Tomàs / Cristian Benito* / Vladimir Chilaru* / Helena Muñoz* / Inés Sanchís* / Arturo Seijo* / Oleksandr Sora* / Marina Surnacheva* · VIOLES Pawel Krymer*, solista invitat / Christine de Lacoste / David Derrico / Josephine Fitzpatrick / Franck Heudiard / Sophie Lasnet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Adrià Trulls / Oretó Vayá* / Javier López* · VIOLONCELS Charles-Antoine Archambault, solista / José Mor, solista / Blai Bosser / Lourdes Duñó / Jean-Baptiste Texier / Elena Gómez* / Estrella Guerrero* / Míriam Jiménez* / Lluc Pascual* / Joan Rochet* · CONTRABAIXOS Christoph Rahn, solista / Dmitry Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Matthew Nelson / Anna Cristina Grau* / Marta Fossas* / Nenad Jovic* · FLAUTES Francisco López, solista / Beatriz Cambrils / Ricardo Borrull, flautí · OBOÈS Rafael Muñoz, solista / José Juan Pardo / Óscar Diago*, assistent invitat ·

CLARINETS Luís Cámara*, solista invitat / **Francesc Navarro** / **Alfons Reverté**, clarinet baix · **FAGOTS** **Silvia Coricelli**, solista / **Noé Cantú** / **Thomas Greaves**, assistent · **TROMPES** **Juan Conrado García**, assistent / **Joan Aragó** / **Pablo Marzal**, assistent / **Artur Jorge** · **TROMPETES** **Mireia Farrés**, solista / **Adrián Moscardó** / **Andreu Moros*** · **TROMBONS** **Gaspar Montesinos**, assistent / **Raúl García**, trombó baix / **Luís Eduardo Bustos*** · **TUBA** **José Vicente Climent*** · **TIMBALES** **Marc Aixa***, solista invitat · **PERCUSSIÓ** **Joan Marc Pino**, solista / **Juan Francisco Ruiz** / **Ignasi Vila** · **ARPA** **Magdalena Barrera**, solista · **PIANO** **Lluïsa Espigolé***

ENCARREGAT D'ORQUESTRA **Walter Ebenberger**
RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL **Begoña Pérez**
RESPONSABLE TÈCNIC **Ignasi Valero**
PERSONAL D'ESCENA **Luís Hernández***

*Col·laborador/a

COMENTARI

per **Alba Nogueras**

Subtilesa, llibertat, bellesa

El concert d'avui transitarà per una gamma àmplia de colors; primer més eteris, de textura més abstracta, de fronteres imprecises o subtils que, per tant, ompliran la sala d'un ambient suggeridor, d'una boira emotiva. Després, agafaran cos i forma; oscil·laran de manera orgànica i original, com si un vent els bufés i els fes fluctuar. Finalment, tots aquests colors s'aniran concretant en una paleta brillant que esclatarà en una obra ambiciosa, aclaparadora; acabarem presenciant tot un espectacle de força i vigor.

La primera obra del programa és un encàrrec i un regal. Josep Maria Guix troba la inspiració en l'univers creatiu de dos poetes xinesos dels segles VIII i IX; parteix de la juxtaposició d'elements que, tot i ser aparentment contraris, conviuen en harmonia. Una primavera tímida i una tardor passional, aquell moment del dia que ja no és fosc i encara no és clar, un llit fred, una nit que s'omple de llum, un silenci que es trenca. La descoberta d'aquests autors, explica, va coincidir amb el moment en què la seva filla gran es va comprometre a estudiar cant professional a Londres; aleshores, ell va decidir que, si sorgia l'ocasió, li oferiria com a regal una versió d'aquests versos per a veu femenina i orquestra.

L'ocasió va arribar vuit anys més tard, amb l'encàrrec que s'estrena avui de manera absoluta: un cicle de tres cançons breus fetes d'un «lirisme tranquil» i en què el timbre juga un paper fonamental. En què una mateixa nota passa d'un instrument a l'altre i les ressonàncies viuen fins a perdre's en l'espai; «tot apareix del no-res i retorna al no-res», explica. Cal destacar, a més, l'elecció de certes pràctiques interpretatives en la percussió, que busquen crear un to misteriós i tènue, o la tria de determinats instruments que ens situen en aquesta ambigüitat harmònica.

Songs for Júlia és una partitura composta «amb el desig que la llum i la bellesa l'acompanyin sempre, ben lluny del desencís i la foscor».

Seguirem amb una obra que comparteix amb l'anterior aquest tarannà borrós i inefable; una simfonia d'un sol moviment, l'última composta pel finlandès Jean Sibelius, fruit d'un procés llarg d'experimentació i renúncia. I és que la gestació d'aquesta peça començà el 1918, quan va escriure que pretenia plasmar-hi «el goig de viure, l'eufòria vital, barrejada amb l'*appassionato*». Planificava: «tindrà tres moviments, l'últim dels quals serà un rondó hel·lènic», però els esborranys que es conserven mostren com aquesta intenció inicial va anar canviant fins al 1923, quan acaba deixant que la simfonia flueixi per si sola, que les idees determinin la forma de l'obra.

Llavors, el compositor es trobava en un moment vital complicat, i es diu que només el whisky li permetia mantenir el pols estable per compondre. No va completar l'obra fins al març de 1924 i es va estrenar amb el títol de *Fantasia simfònica*, si bé la partitura no va adoptar el títol definitiu fins al moment de la seva publicació. Musicalment, una escala ascendent marca l'inici; un tema que, més tard, es desplega en diverses variants. A partir d'aquest *adagio*, la partitura transita per diferents *tempi*; onze seccions que desemboquen les unes en les altres amb una bellesa inquietant. I és que, tot i tenir la tonalitat de do major com a centre, es tracta d'una obra que conté una essencialitat tràgica.

Aquesta sensació de llibertat inevitable ens farà de pont per a la segona part de la vetllada, protagonitzada per «un concert per a piano molt petit, amb un bell i molt petit *scherzo*». Així és com, irònicament, Johannes Brahms defineix la partitura a la seva amiga i confident Elisabeth von Herzogenberg el 1881. Es tracta, però, d'una obra colossal, summament complexa i exigent; un concert llarg de quatre moviments i gran varietat temàtica que s'estrenà aquell mateix any, que va ser interpretat en diferents ciutats europees –on el públic el va rebre fervorosament– i qualificat de «simfonia amb piano».

Com si es tractés d'una peça de cambra a l'engròs, la veu solista dialoga amb la trompa en el primer moviment, amb el violoncel en el tercer, i amb l'orquestra en general durant tota l'obra. Després d'un *allegro non troppo* extens, Brahms altera l'estructura tradicional i, en comptes d'optar per un segon moviment més lent, n'hi afegeix un de ferotge i tempestuós, en re menor, amb un parèntesi a major del trio. Arriba, tot seguit, un *andante* de gran delicadesa –que és, pràcticament, una cançó de bressol– protagonitzat per una melodia que molts han vist com l'anticipació del lied *Immer leiser wird mein Schlummer*, compost cinc anys més tard. Per acabar, un *allegretto grazioso* alleugereix el caràcter greu de la partitura i dona pas a una alegria més despreocupada, tot i que torna a la turbulència del tema inicial, que és la que ens condueix fins al final.

Escrits amb més de dues dècades de distància, aquest concert és, evidentment, més madur que el primer; el piano potser hi té un paper menys virtuós, però demana una gran capacitat tècnica. Aquesta partitura és la culminació de tot allò que Brahms havia après de l'instrument al llarg de la seva vida; segurament per això, amb un gest d'agraïment, dedica l'obra a Eduard Marxsen, qui li va fer de professor quan tot just era un infant de set anys, però a qui recordaria tota la vida amb gran estima.

LLETRES

 [Descarrega les lletres del concert](#)

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

